

(1) גמרא דף ט. "אמר רב אסי כספים ... אימא וכן אמר ר אסי", רש"י, תוס' ר"ח, רי"ף, בעל המאור, מלחמת ה', נ"י, רא"ש, תלמיד ר"ת (עד קונטרוס הברירה) רמב"ם נחלות י:א

בענין ספק ממון – קובץ ביאורים סי' ח (בספר קובץ שעורים), תוס' בכורות מה. ד"ה דאמר "וא"ת מאחר דמספקא ליה ..." [ובכל דבריהם שם]

בענין האם אחים שחלקו הם יורשים או לקוחות - תוס' גיטין מה. ד"ה אי "... בפרק קמא דבבא קמא" [ובהמשך דבריהם שם], [גר"ח הל' שכנים ב:יא]

קובץ שעורים קובץ ביאורים בבא קמא אות ח

(ח) [דף ט ע"א] שם ד"ה הילכך וכו' דלא שייך ביה המוציא מחבירו עליו הראיה. והנה מדברי רש"י משמע דרב אסי ס"ל כסומכוס, אבל מדבריהם נראה דרב אסי אפי' אליבא דרבנן קאמר חולקין, והטעם נראה דלא אמרינן המע"ה אלא היכא שאנו מסופקין שמא אינו מחויב כלל, אבל הכא מחויב הוא בודאי, אלא שהספק הוא ממה להשתלם כה"ג חולקין לכו"ע. והתוס' מפרשים כלשון אחרון שברש"י. אח"כ מצאתי בחידושי פני יהושע כדברי ונהנית.

ובזה ניחא ליישב מה ששמעתי מקשין בהא דקאמר שמואל ויתר ומשום דסבר אין ברירה, הא כתבו תוס' בהשולח (דף מ"ז) דלמ"ד אין ברירה ספק הוא, א"כ במאי קמיפלגי שמואל ורב אסי. והנה לפי הנראה מדברי רש"י דרב אסי ס"ל כסומכוס לק"מ, דהא שמואל ס"ל כרבנן כמו שכתבו התוס' פ' חזקת הבתים (דף ל"ה), ולפי מה שביארתי דברי התוס' גם לדבריהם ניחא, דרב אסי מספקא ליה אי כיוורשין דמו אי כלקוחות באחריות, וא"כ מחויב הוא בודאי, אבל שמואל דס"ל האחים שחלקו לקוחות וכלוקח שלא באחריות א"כ הספק הוא שמא אינו מחויב כלל, ובזה הדרינן לכללא המוציא מחברו עליו הראיה.